

ORSZÁGOS ISKOLAKERT-FEJLESZTÉSI PROGRAM

Matematikai játékok az óvodakertben

Készítette:

**Boldogi Csicsergő Óvoda és Mini Bölcsőde óvodakerti
munkacsoportja**

Boldog

2020

ORSZÁGOS ISKOLAKERT-FEJLESZTÉSI PROGRAM

Matematikai játékok az óvodakertben

Készítette: Boldogi Csicsergő Óvoda és Mini Bölcsőde óvodakerti munkacsoportja

Boldog

2020

Tartalom

1.	Bemutakozik a Csicsergő Óvodakert.....	3
2.	Gondolatok a matematikai nevelésről	4
3.	Matematikai játékaink az óvodakertünkben.....	7
3.1	Retek.....	7
	3-4 évesek játéka.....	7
	4-5 évesek játéka.....	7
	5-6-7 évesek játéka.....	8
3.2	Borsó.....	9
	3-4 évesek játéka.....	9
	4-5 évesek játéka.....	9
	5-6-7 évesek játéka.....	10
3.3	Hagyma.....	11
	3-4 évesek játéka.....	11
	4-5 évesek játéka.....	11
	5-6-7 évesek játéka.....	12
3.4	Sárgarépa.....	13
	3-4 évesek játéka.....	13
	4-5 évesek játéka.....	14
3.5	Paprika (fűszerpaprika).....	15
	3-4 évesek játéka.....	15

4-5 évesek játéka	15
5-6-7 évesek játéka	16
3.6 Paradicsom /piros és sárga koktélpáradicsom/	17
3-4 évesek játéka	17
4-5 évesek játéka	18
5-6-7 évesek játéka	19
3.7 Napraforgó	19
3-4 évesek játéka	19
4-5 évesek játéka	20
5-6-7 évesek játéka	21
3.8 Kukorica	22
3-4 évesek játéka	22
4-5 évesek játéka	22
5-6-7 évesek játéka	23
3.9 Tök	24
3-4 évesek játéka	24
4-5 évesek játéka	25
5-6-7 évesek játéka	25
3.10 Dió	26
3-4 évesek játéka	26
4-5 évesek játéka	27
5-6-7 évesek játéka	27

1. Bemutatkozuk a Csicsergő Óvodakert

Heves megyében a paprikatermesztésről és a hagyományápolásról nevezetes település Boldog község, amely „Palóc-ország” és ^[1]SEPIa Galga-vidék határán terül el. Az itt lakó emberek régen a tápanyagokban gazdag termőföldjeiken szinte kizárólag a mezőgazdasághoz köthető tevékenységeket végeztek, szántóföldi gazdálkodást és a zöldségfélék termesztését. Ma már kevés család foglalkozik kizárólag mezőgazdasági tevékenységekkel.

Boldog község népi kultúrájához hozzátartoznak a kertészeti hagyományok is, melyek a régmúlt időkbe nyúlnak vissza. A határi munkák mellett a gazdasszonyok veteményes kertet műveltek a ház mellett, amely mindig friss zöldségfélével és gyümölcsökkel látta el a családot, a konyhát. Sok helyen még ma is láthatunk sárgarépa-, zöldség-, hagyma, borsósortokat a kertekben és az idősebbeknél találhatunk baromfiudvart.

- Óvodakertjeinkben tudatosan alkalmazzuk a fenntarthatóság pedagógiáját, amikor a kertészeti hagyományokba, teendőibe bevonjuk a legfiatalabb generáció tagjait.
- A veteményeseket általában a falusi konyhakert mintájára alakítjuk ki. A tápanyag mennyiségét a komposztálóban előállított termőfölddel pótoljuk. Ezeknek a folyamatoknak a szemléltetésével a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakítását segítjük elő.
- A virágos ágyásokban évelő, hagymás és egynyári növények is megtalálhatók. Balkonládáink virágait legtöbbször a helyi virágkertesektől kapjuk.
- Óvodakertjeink az önfeledt játék mellett minden évszakban adnak feladatot a kis kertészeknek. A csoportokba járó gyerekek az óvodapedagógusok tervei szerint végzik a kerti munkálatokat. Természetesen itt is megjelenik a differenciálás, az egyéni bánásmód, mint módszer. Az időkeretet mindig az aktuális feladatokhoz igazodva szabjuk meg, leginkább a délelőtti időszakban tevékenykedünk a kertekben.

- Óvodakerti munkaközösségünk tagjai ismerkednek a kertpedagógiával, mert úgy gondoljuk, hogy küldetésünk kell legyen, az egészséges életmódra neveléssel szoros összefüggésben, a testet-lelket karbantartó kertészkedés népszerűsítése. Hiszen nekünk is célunk a természet és a táplálékot adó növények megismertetése, a kertészeti munkafolyamatok bemutatása és begyakoroltatása.

2. Gondolatok a matematikai nevelésről

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, a külső világ tevékeny megismerése 3. pontjában az alábbiakat írja. *„A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatoknak, ismereteknek is birtokába jut és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéltőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.”*

Az óvodai matematikai nevelés hozzájárul a gyermeki személyiség alakulásához, a képességek fejlődéséhez, fejlesztéséhez, alapot biztosít az iskolai tanuláshoz. A matematikai nevelés folyamat, amely cselekvéses és gondolati tevékenységeket tartalmaz, gondolkodásfejlesztést jelent. Fontosnak tartjuk már az óvodában megalapozni a matematikai képességeket és a logikai gondolkodást, mert ez nagymértékben hozzájárul további fejlődési területek és képességek kibontakozásához, valamint a gyermekek általános tájékozottságához.

A gyermekek képességeinek fejlesztésében a matematikai nevelés meghatározó szerepet tölt be. Megvalósítása során az érzelmi és az akarati tulajdonságok alakításának, a közösségi érzés formálásának is fontos hely jut. A gyermekek iskolai tanulásra való alkalmasságának kialakulását mindezek együttesen segítik.

A képességek fejlesztése, amely megmutatkozik

- a tapasztalásban: érzékelés, észlelés, megfigyelés;

- az emlékezésben: cselekvéses, mozgásos, képi emlékezés; élmények felidézés;
- a megértés során: azonosítás, megkülönböztetés, állítások, kérdések, utasítások megértése, összefüggések felismerése;
- az ítélőképességben: annak megítélésénél, hogy az adott tárgyra, összességre egy tulajdonság igaz vagy nem igaz; hogy az adott tárgyak, személyek, összességek között fennáll-e egy összefüggés; hogy az adott feltételnek egy konstrukció eleget tesz-e; hogy az adott helyzetben egy állítás igaz-e;
- a konstruálásban: szabad vagy egy-egy feltételnek megfelelő alkotások (formák, mennyiségek, összefüggések) megkeresése, előállítás.

A gyermek *közösségi érzésének* fejlesztése irányul a társak munkájának megfigyelésére, szavaik, gondolataik követésére, megértésére; a segítségnyújtásra; a közös, a mikrocsoportos, a páros tevékenységekben szükséges együttműködésre.

A gyermek *intellektuális érzelmeinek* fejlesztése is fontos feladat. A kíváncsiság, az érdeklődés egyre inkább tartós személyiségjeggyé válik, ha építünk rá, folyamatosan támogatjuk. A gyermek önbizalmát, akaratát a felfedezés, a tudás öröme fokozza, egyre kitartóbbá válik a feladatok megoldásában, megvalósításában, ezáltal erősödik önfegyelme is.

Alapvető, hogy a mindennapi életből induljunk ki, a gyermekek számára is látható, kézzelfogható, megtapasztalható matematikai tartalmakból. A legfontosabb, hogy a gyerekek rácsodálkozzanak az őket körülvevő világra és saját maguk is felfedezhessék azt. A mi feladatunk, hogy megteremtsük nekik a megfelelő alkalmakat, helyet és időt mindezekre. Az óvodai élet minden tevékenységi formájában rejlenek matematikai tapasztalatok és tartalmak. Az óvodakertben számtalan lehetőséget lehet találni a tapasztalatok szerzésére, a tevékenykedtetésre.

Az egyes termékek, különböző zöldségek, gyümölcsök szezonálisan, mások pedig egész évben rendelkezésünkre állnak, méreteikkel, színeikkel, érdekes formáikkal, feldolgozásuk során

szinte kínálják a válogatást, rendezést. Még több matematikai tapasztalathoz juttathatjuk a gyerekeket a félbevágással, szeletelésükkel és darabolásukkal.

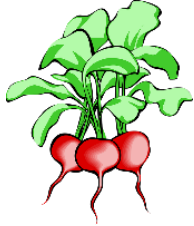
Matematikai tartalmakat mozgásos játékokhoz is kapcsolhatunk az ovikertben. Így például zöldségfélék vagy gyümölcsök nevei segítségével sorolhatjuk különböző halmazokba a gyerekeket.

A különböző matematikai tartalmakat feldolgozó óvodakerti tevékenységekből és játékokból érdemes gyűjteményt készíteni. Lehet évszakonként, korcsoportonként, esetleg növényenként is csoportosítani az ötleteket. A gyerekek szívesen tevékenykednek a fejlődésük során megismert növények termésével, sokféle matematikai tapasztalatra tehetnek szert.

A továbbiakban az óvodakertünkben termesztett és megtalálható növényekkel kapcsolatos matematikai játékokat szeretnénk bemutatni. Amennyiben az időjárás engedi, a tevékenységeket, játékokat az óvodakertben, az udvaron valósítjuk meg. Ebben a szabadtéri „tantermeink” is segítségünkre vannak.

3. Matematikai játékaink az óvodakertünkben

3.1 Retek

3-4 évesek játéka

- Válogatós játék

Néhány retket és sárgarépát veszünk ki a veteményes kertből. Egy kosárban összevegyítjük őket. A gyerekeknek az a feladatuk, hogy szétválogassák őket két tányérra. A mikor elkészültek, megszámláljuk őket. Megvizsgáljuk őket tulajdonságaik alapján (szín, forma). Ha a retket piros, a répát narancssárga tányérra teszik, a színeket is tudják gyakorolni.

Szükséges eszközök: kosár, tányérok

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, vizuális diszkrimináció

4-5 évesek játéka

- Válogatás vakon

Néhány retket és sárgarépát kivesszünk a veteményes kertből és egy kosárba tesszük. Megbeszéljük a tulajdonságaikat, majd meg is tapogatjuk őket. Két gyereknek bekötjük a szemét, és megkérjük őket, hogy válogassák szét. Egyik a retket, másik a répát gyűjti. Amikor elfogy a kosárból, a kendőt levéve ellenőrizzük, hogy helyesen válogatták-e szét. Megszámlaljuk, hogy melyik gyermeknél mennyi termés van. Ahányszor játsszuk,

mindig változtassuk a termékek számát, így megvizsgálhatjuk, hogy melyiküknek van több, kevesebb, esetleg ugyanannyi.

Szükséges eszközök: Kosár, sárgarépa, retek, 2 db kendő

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, taktilis diszkrimináció

- Annyit kérek, amennyit tapsoltam!

A gyerekek 1-1 tányérral kapnak, rajta 10-10 retek legyen. Az óvónő/játékvezető maga elé helyez egy kosarat, ebbe fogja gyűjteni a retek. A gyerekeknek annyi retek kell odaadniuk a tányérjukról a kosárba, amennyit az óvónő/játékvezető tapsol. A kör végén megszámoljuk mennyi retek lett a kosárban, mennyi maradt 1-1 tányéron. Megbeszéljük kinél maradt a legtöbb, legkevesebb, ugyanannyi.

Szükséges eszközök: kosár, 4 tányér, 40 retek

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, hallási diszkrimináció

5-6-7 évesek játéka

- Tudod folytatni?

Sorozatokat hozhatunk létre a retek különböző fajtáiból (jégcsap, piros gömbölyű, piros hosszúkás). Kezdjük el egy sort, valamilyen szabály szerint. A gyerekek vegyék észre a szabályt és folytassák a sort!

Szükséges eszközök: több különböző fajtájú, méretű, alakú retek

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, hallási diszkrimináció

- Futás a retekért!

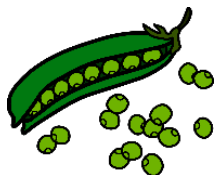
A játéktér egyik felébe egy halomba rakjuk a retek. Szemben két oszlopban feláll két csapat, lehetőleg egyforma létszámban. Mindkettő mellett 1-1 kis kosár legyen. Az első

gyerek feladata, hogy indítójelre elfusson a retekhez, egyet felvegyen és visszafutva tegye a kosárba. A következő gyerek csak akkor induljon, mikor az előző beletette a kosárba a retket. Az a csapat nyer, aki először ér végig. A verseny után megszámoljuk a kosárba gyűjtött retkeket.

Szükséges eszközök: legalább annyi retek, amennyi gyerek van, 2 kosár

Fejlesztési területek: figyelem, szem-kéz koordináció, gyorsaság, együttműködés

3.2 Borsó

3-4 évesek játéka

- Figyelj és guggolj!

A zöldség, zöldségek neveit egy egyszerű játékkal gyakoroljuk. Különböző zöldségfélék nevét soroljuk, ha a borsó elhangzik, a gyerekeknek le kell guggolniuk.

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, auditív diszkrimináció, gyors reagáló képesség

4-5 évesek játéka

- Csipeszes játék

Kártyákra borsóhévelyeket rajzolunk, különböző számú borsóval. A gyerekek feladata, hogy a kártyák szélére a borsószemeknek megfelelő mennyiségű kis csipeszt csíptessenek fel.

Szükséges eszközök: színes ceruzák, képkártyák, csipeszek

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, finommotorika, szem-kéz koordináció

- Borsó-dominó

Készítsünk borsószemekkel jelzett dominókat. A kartonlapokra különböző mennyiségű feles borsószemeket ragasztunk. A gyermekek feladata a mennyiségek megfeleltetése, rendezése a dominó játék szabályai szerint.

Szükséges eszközök: vastag karton-kártyák, ragasztó, borsószemek

Fejlesztési területek: gondolkodás, figyelem, sorrendiség, vizuális ritmus

5-6-7 évesek játéka

- Borsó-sárgarépa-kiskert

Megbeszéljük a szabályokat, a borsó kicsi, gömbölyű, a répa hosszúkás. A gyermekek szabadon futkároznak, jelre; ha a „borsó” szó hangzik el, leguggolnak, összegömbölyödnek, mint a borsó. Ha a „sárgarépa” hangzik el, akkor megállnak, magastartásba lendítik karjukat. A „kiskert”-re pedig párt keresnek, és mindkét kezüket megfogják.

Fejlesztési területek: gondolkodás, figyelem, emlékezet

- Ugorj a borsókkal!

Kisméretű tornakarikákat egymás elé helyezünk. A karikák mellé még hüvelyében lévő borsókat rakunk; 1-7-ig, eltérő számú szemekkel. Ahogyan a gyerekek haladnak, a karikákba annyit ugranak, amennyi borsó van a karika mellett. Az első körben egy lábon, a következőben páros lábon kell ugraniuk.

Szükséges eszközök: tornakarikák, borsó

Fejlesztési területek: nagymozgás, egyensúlyérzék, szem-láb koordináció, gondolkodás, emlékezet

3.3 Hagyma

3-4 évesek játéka

- Hagyma-körök (körformák létrehozása)

Félbe vágott vöröshagymák festékbe mártása, a festékes hagymával nyomhagyás a rajzlapon. Kisebb-nagyobb hagymák alkalmazása során összehasonlíthatók a méretek.

Szükséges eszközök: vöröshagymák, kés, festék, rajzlapok

Fejlesztési területek: alaklátás, gondolkodás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció

- Hagyma-válogató (halmaz elemeinek szétválogatása tulajdonság szerint): Vöröshagymát és fokhagymát összekeverünk egy kosárban. Két kisebb kosarat előkészítünk, amibe egy-egy darabot teszünk a hagymákból. A gyermekek a kiválasztott hagymát megnevezik, a megfelelő kosárba helyezik.

Szükséges eszközök: vöröshagymák, fokhagymák, kosarak

Fejlesztési területek: alaklátás, gondolkodás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció

4-5 évesek játéka

- Fokhagyma gerezdezés (számlálás)

2-3 gyermek alkot egy csapatot, kapnak egy fej fokhagymát. Minden gyermek sorban levesz belőle egy gerezdet, amíg el nem fogy. Megszámolják, mennyi gerezd jutott az egyes gyermekeknek, majd összeszámolják, hány gerezdből állt a fokhagyma.

Szükséges eszközök: fokhagymák, tálak

Fejlesztési területek: alaklítás, gondolkodás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció

- Mérjük meg az újhagymát! (összehasonlítás magasság szerint)

Megfigyeljük a veteményesben duggatott hagymák növekedését. A gyermekek kiválasztanak egy földből kibújó hagymát, vesszőt szúrnak melléje és naponta figyelik a növekedését, mikor éri el a vessző magasságát, magasabbra nő-e. Hagymák összehasonlítása: alacsony, magas, ugyanakkora.

Szükséges eszközök: újhagymák, vesszők

Fejlesztési területek: megfigyelőkészség, gondolkodás, analízis, szintézis, időérzék

5-6-7 évesek játéka

- Hagyma-ültető (számlálás gyakorlása)

A veteményeskertben a vöröshagyma duggatásakor a gyermekek adott számú hagymát helyeznek a megbeszélte távolságban egy sorba. Összefüggés meglátatása: több hagymával hosszabb távolságot lehet beültetni. Hány hagyma fér egy sorban?

Szükséges eszközök: dughagymák

Fejlesztési területek: megfigyelőkészség, gondolkodás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció, térbeli tájékozódás

- Ültesd el a hagymát!

30 darabos tojástartó csúcsait kilyukasztjuk, barna zsenília drótból csavarunk „hagymát”. A lyukakba tetszés szerint lehet ültetni összehasonlítva a sorokat (több-kevesebb-ugyanannyi).

Dobókockával is játszható a játék. Mindenki annyi hagymát ültethet el a tálcájára (ágyásába), amennyit dobott.

Szükséges eszközök: tojástartó tálca, fekete festék, ecset, barna zsenília drót

Fejlesztési területek: gondolkodás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció, térbeli tájékozódás

3.4 Sárgarépa

3-4 évesek játéka

- Hengerkirakó

A sárgarépa kinyomtatott és háromfelé vágott képét papírhengerre ragasztjuk. A gyermekek feladata a sárgarépa képének összeillesztése gyurmába állított vastag hurkapálcikán.

Szükséges eszközök: papír, színes filctoll, papírhenger, ragasztó, gyurma, hurkapálcika

Fejlesztési területek: emlékezet, gondolkodás, figyelem, téri tájékozódás, alsó, középső, felső fogalma, finommotorika

4-5 évesek játéka

- Tükörkép

Az alaplap két oldalán; jobb és bal, 4 sor és 4 oszlop található. A lap bal oldalára, a négyzetrácsok különböző helyeire rakunk sárgarépa karikákat. Pl.: 2. oszlop 4. sor; 3. oszlop 1. sor stb. A gyermekeknek meg kell nevezniük a karikák pontos helyét, majd a lap másik oldalára, szimmetrikusan kell elhelyezniük újabb sárgarépaszeleteket.

Szükséges eszközök: tálkák, sárgarépa karikák, alaplap

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, síkbeli tájékozódás, szem-kéz koordináció

- Répagyűjtés

Kis kosarakba répákat gyűjtünk. Egy nagyméretű dobókockával a gyermekek egymás után, sorban dobnak. Az egyes dobásoknak megfelelő mennyiségű répát helyezhetnek a kosarukba. A játék végén megszámloljuk, hogy ki, mennyit gyűjtött. Ha laminált répa-képeket használunk, egész évben játszható.

Szükséges eszközök: kosarak, dobókocka, sárgarépák, esetleg laminált kártyák

Fejlesztési területek: türelem, gondolkodás, figyelem, együttműködési készség

5-6-7 évesek játéka

- Répa-mérce

A kertből kiszedett répákat kosarakba rakjuk. Megnézzük, hogy mennyi répa szükséges az udvari asztal lapjának körbe rakásához. Azt is megnézzük, hogy milyen hosszú, milyen széles az asztal lapja.

Szükséges eszközök. kosarak, répák

Fejlesztési területek: gondolkodás, figyelem, finommotorika

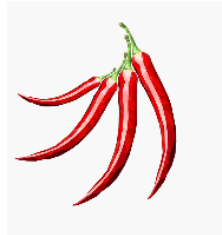
- Répák! Sorakozó!

A sárgarépaikat hosszúság szerint sorba rakjuk. Megállapítjuk, hogy melyik répa a legrövidebb, melyik a leghosszabb. Megvizsgáljuk a sárgarépaikat a vastagságuk szerint. Megfigyeljük, hogy melyik a legvékonyabb, melyik a legvastagabb.

Szükséges eszközök: sárgarépa

Fejlesztési területek: gondolkodás, figyelem, analízis, szintézis, szem-kéz koordináció

3.5 Paprika (fűszerpaprika)

3-4 évesek játéka

- Paprikák válogatása:

Különböző színű paprikákat rakunk a kerti asztal közepén lévő kosárba. Egy történetet mondunk a nagymamáról, aki már gyengébben lát, véletlenül a pirosak mellett zöld paprikákat is szedett a kosárba. De csak a pirosakat kell felfűznie a fűzérre. Meglepjük a nagymamát és segítünk neki a válogatásban. Színek szerint válogatjuk szét a paprikákat.

Szükséges eszközök: kosarak, piros és zöld fűszerpaprika

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, vizuális diszkrimináció

4-5 évesek játéka

- Paprikák válogatása

Az ovi-kertben termesztett paprika terméseiből rakunk a kerti asztal közepén lévő kosárba. A gyerekek válogassák szét nagyságuk szerint: kicsi, közepes, nagy. Megszámoljuk melyikből van több, kevesebb, ugyanannyi.

Szükséges eszközök: piros fűszerpaprika, kosarak

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, finommotorika, szem-kéz koordináció

- Paprika fűzér

Tárgyak sorba rendezése megfigyelt elvszerűség, saját (szubjektív) elgondolás szerint.

A gyerekek a kosár paprikából a megkezdett sorozatokat folytatják. Saját elképzelés szerinti elrendezéseket is létrehozhatnak.

Mágneses táblára erősített lapokon különböző mintázatú vonalakra fém MINIMAT paprikákat rakhatnak (piros, zöld) megkezdett sorozat folytatásaként, vagy egyéni elképzelés alapján.

Szükséges eszközök: kosár, fűszerpaprika, mágneses táblák, MINIMAT paprika elemek, rajzlap, filctoll

Fejlesztési területek: gondolkodás, figyelem, sorrendiség, vizuális ritmus, síkbeli tájékozódás, finommotorika, szem-kéz koordináció

5-6-7 évesek játéka

- Paprika sorrend - Sorszámok gyakorlása

Tegyünk egymás mellé 8-10 paprikát. A gyerekeknek úgy kell esetleg megváltoztatniuk a sort, hogy az utasításoknak megfeleljenek. Legyen az első paprika piros, a harmadik zöld. stb.

Rajzoljunk egy lapra egymás mellé 8-10 paprikát. A gyerekeknek úgy kell beszínezniük a megfelelő paprikát, ahogy az utasítás szól: Színezzétek az első és a második paprikát pirosra! Zöld színű legyen a harmadik! stb.

Szükséges eszközök: kosár, fűszerpaprika, rajzlapok, színes ceruza

Fejlesztési területek: összehasonlítás, analízis, szintézis, absztrahálás műveletek, megfigyelés, finommotorika, szem-kéz koordináció.

- Rakd sorba! játék – A paprika fejlődése, feldolgozása

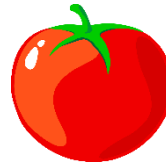
Dolgok rendezése meghatározott tulajdonság szerint.

Képek sorba rendezése történések, a paprika fejlődése, feldolgozása szerint (mag, palánta több nagyságban, kifejlett növény, termés, paprika fűzér, őrlemény.)

Szükséges eszközök: képek

Fejlesztési területek: összehasonlítás, analízis, szintézis, absztrahálás műveletek, megfigyelés, emlékezet.

3.6 Paradicsom /piros és sárga koktélpaprika/

3-4 évesek játéka

- Paradicsom-sorakozó

Ismerkedjünk a különböző koktélpaprikák ízével, formájával. Szedjük le a koktélpaprikákat kosárba és válogassuk őket szét színek szerint.

A játék menete: Kihúzzunk 2 db krepp papír-csíkot (sárga és piros) a földön vagy kerti asztalon. A sárga papírcsíkra sárga, körte-paprikákat, a pirosra pedig piros

koktélpáradicsomokat sorakoztatnak a gyerekek. Megfigyeljük, megállapítjuk, melyikből van több? Melyik színből tudunk hosszabb sort rakni?

Szükséges eszközök: sárga és piros koktélpáradicsomok, krepp papír.

Fejlesztési területek: figyelem, finommotorika, együttműködő készség, türelem

4-5 évesek játéka

- Tapintásos játék

_Mi van a letakart kiskosárban? Melyik zöldség lehet, amit megfogtál? Keresd meg a keziddel a körte alakú koktélpáradicsomot! Keresd meg a gömbölyű páradicsomot!

Szükséges eszközök: zöldségek, képkártyák, kosár, textiltakaró

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, keresztcsatornák működtetése, taktilis érzékelés

- Páradicsom-fürtök

Csomagolópapírra nagyméretű páradicsom-indákat rajzolunk. Az ágacskák végére ragasztjuk a tépőzár egyik felét, a másikat színes filcből kivágott páradicsomok (piros és sárga) hátuljára erősítjük. A csomagolólap aljára helyezünk egy kis képet, ami mutatja, hogy melyik bokron, milyen páradicsomok legyenek. A játék nehezítése: ha pontképes kártyákat helyezünk az egyes fürtökhöz, jelezve, hogy melyik fürtre, mennyi páradicsomot kell felhelyezni.

Szükséges eszközök: csomagolópapír, filc anyag, filctoll, tépőzár vagy gyurmaragasztó, páradicsomok kinyomtatott, lelaminált képei, pontképes kártyák

Fejlesztési területek: emlékezet, figyelem, türelem, gondolkodás, együttműködés

5-6-7 évesek játécai

- Folytasd a sort!

Az asztal szélén sormintát rakunk ki különböző koktélpáradicsomokból,. A gyerekek mondhatják is a folytatandó mintát: „sárga-zöld-piros” vagy: „körte-gömbölyű-ovális”. A feladat a megkezdett minta folytatása.

Szükséges eszközök: különböző fajta koktélpáradicsomok

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, szerialitás, vizuális ritmus

- Páradicsom-kereső

A gyerekek közül kiválasztunk kettőt, ők lesznek a keresgélők. A szemüket kendővel bekötjük. A játéktér egyik felében elhelyezünk egy kis kosárban páradicsomokat. Valaki, irányítóként szavakkal navigálja a kereső gyermekeket; pl.: lépj előre kettőt, lépj jobbra hármat.

Szükséges eszközök: kendők, kosár, páradicsomok

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, téri orientáció, bizalom, együttműködés

3.7 Napraforgó

3-4 évesek játécai

- Mérekezzünk! (összehasonlítás magasság szerint)

A „madáretetésből kikelt” napraforgók összemérése: alacsony, magas, legalacsonyabb, legmagasabb. Összehasonlítás a gyermekek magasságával: egy napraforgó mellé állnak (magasabb, alacsonyabb vagy ugyanolyan magas).

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, téri orientáció, összehasonlítás, analízis, szintézis

- Töltögessünk! (térfogatmérés napraforgóval)

Különböző edények előkészítése, napraforgószemek töltögetése az edényekbe. Melyikbe fér több, kevesebb, ugyanannyi. Összefüggés megláttatása: nagyobb edénybe több, kisebbbe kevesebb napraforgószem fér.

Szükséges eszközök: napraforgómag, edények, nagy tálca

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, téri orientáció, összehasonlítás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció

4-5 évesek játéka

- Napraforgó mozaik (területek befedése napraforgóval)

Különböző levelek vagy egyszerű előrajzolt levelek telerakása vagy teleragasztása napraforgómagokkal. Összehasonlítás becsléssel: melyik terület a nagyobb, kisebb, ugyanakkora.

Szükséges eszközök: különböző levelek, napraforgómag, rajzlapok, ragasztó

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, összehasonlítás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció

- Napraforgó kerítés (kerületmérés)

Különböző méretű formák körülkerítése napraforgómagok felragasztásával (kör, négyet, téglalap háromszög). Kerület nagyságának megállapítása becsléssel, ellenőrzés számlálással. Ismerkedés a síkidomokkal.

Szükséges eszközök: különböző levelek, napraforgómag, rajzlapok, ragasztó

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, összehasonlítás, analízis, szintézis, finommotorika, szem-kéz koordináció

5-6-7 évesek játéakai

- Gyűjts a fiókádnak!

A gyermekek 3-4 fős csoportokat alkotnak (madár család). A gyermekek megegyeznek ki milyen szerepet vállal (apa, anya, fióka), a játékvezető irányítására indul egy-egy családtag az eleség (szétszórt napraforgómagok) gyűjtésére. Egyszerre csak egy magot vihet a fészekbe (kis tálka), addig hordja, míg a játékvezető más családtagot szólít. A játék végén a családok összeszámolják a gyűjtött magokat, győztes család, aki a legtöbb magot gyűjtötte.

Szükséges eszközök: napraforgómagok, kis tálkák

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, finommotorika, szem-kéz koordináció, gyorsaság, téri orientáció

- Napraforgó számlépcső (sorszámok)

Napraforgó palota lépcsőjének kirakása napraforgómagokkal: az előrajzolt téglákba egy-egy magot tehetnek (a legfelsőbe-elsőbe egyet, a következőbe-másodikba kettőt, addig rakjuk a lépcsőt, míg leérünk a kertbe, ahol napraforgók virulnak).

Szükséges eszközök: napraforgómagok, munkalapok

Fejlesztési területek: beszédértés, figyelem, gondolkodás, finommotorika, szem-kéz koordináció

3.8 Kukorica

3-4 évesek játécai

- Morzsoljunk és válogassunk

Szétválogatás (osztályozás) meghatározott tulajdonság szerint, halmazképzés.

A kukoricacsöveket lemorzsoljuk, közben beszélgetünk a kukorica felhasználásáról. A kukoricacsutkákat (nálunk tuskó) a gyerekek hosszúság szerint válogatják szét (hosszabb-rövidebb).

Később építő játékhöz szabadon felhasználhatják a kukoricacsutkákat.

Szükséges eszközök: kosarak (1 db nagy, 2 db kisebb), kukoricacsövek.

Fejlesztési területek: összehasonlítás, absztrahálás, konkretizálás műveletek, finommotorika.

4-5 évesek játécai

- Puzzle-kirakások

Illesztés, forgatás a kép befedése érdekében saját készítésű puzzle játékkal. Képek szétvágása kedvük szerinti méretre, darabokra, a keletkezett darabok megszámlálása. A kép párja segíthet, mint minta.

A gyerekek a kukorica fejlődését ábrázoló képeket darabolhatnak fel és rakhatnak ki. Esetleg mágneses lapot ragasztunk a hátoldalra, hogy mágneses táblán is használható legyen a puzzle.

Szükséges eszközök: képek, ollók, mágnes lapok, mágneses tábla

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, síkbeli tájékozódás, szem-kéz koordináció, finommotorika.

- Kukorica-palota (építések, szabad alkotások kukoricacsutkákból)

A gyerekek a kukorica lemorzsolása után a kukoricacsutkákból építenek a kis állataiknak kerítéseket (nyitott-zárt vonalak), ólakat, tornyokat, stb. Akár közösen, vagy kis csoportokban is történhet az építés.

Szükséges eszközök: nagy kosár kukoricacsutka

Fejlesztési területek: összehasonlítás, absztrahálás, térérzékelés, formaészlelés, alaklátás, türelem, gondolkodás, figyelem, együttműködési készség

5-6-7 évesek játéka

- Liba etetés - Megszámlálás, leszámlálás

A gyerekek annyi kukoricaszemet rakhatnak a libájuk táljába, ahányat tapsolok, koppantok, mutatok, csettintek, pislogok, stb.

Szükséges eszközök: papír zsebkendőből készült libák, tálak, nagyobb tálban kukoricaszemek

Fejlesztési területek: gondolkodás, figyelem, finommotorika

- Vezesd a libádat haza! - Nyitott, zárt vonalak között tájékozódás. Labirintus játék térben és síkban.

A gyerekekkel labirintust készítünk az udvaron, vagy a csoportszobában kukoricacsutkák felhasználásával. A libát a rétről (START) a labirintuson kell végigvezetniük, hogy hazaérjen az ólba (CÉL).

A gyerekek végigjárhatják az utat, akár kukoricaszemekkel is kirakhatják, amit össze kell gyűjteni a Cél-ig.

Sík lapokon elkészített labirintusokban kukoricaszemekkel rakják ki a megfelelő utat.

Szükséges eszközök: kukoricacsutkák, kukoricaszemek, liba bábok

Fejlesztési területek: gondolkodás, téri és síkbeli tájékozódás, figyelem, finommotorika

3.9 Tök

3-4 évesek játéka

- Kicsi és nagy!

Két sütőtök közül kiválasztjuk a kisebbet és a nagyobbbat. Az udvaron vagy a csoportszobában található tárgyak (levelek, ágak, lapátok, vödörök, öntözőkannák, kerti szerszámok, vagy babák, kisautók, építőkockák, stb.) közül kiválasztjuk a kisebbeket és a nagyobbakat. A megfelelő méretű tök mellé helyezzük el az aktuális tárgyat.

Szükséges eszközök: két sütőtök, különböző tárgyak

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, analízis, szintézis, összehasonlítás

4-5 évesek játécai

- Segítsünk Mazsolának! - (ismerkedés az összemérés eszközével, módjával)

Összehasonlítások, becslések, összemérések, ítéletalkotások. Melléknévfokozatok helyes használata: kisebb, nagyobb, magasabb, alacsonyabb, könnyebb, nehezebb. A tökök egymás mellé tétele, megemelése.

Szükséges eszközök: dísztökök

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, taktilis érzékelés, analízis, szintézis, összehasonlítás, szem-kéz koordináció

- Játék tökmaggal (több, kevesebb, ugyanannyi, számlálás)

Tökmagokból sorok keletkeztetése 6-12-es számkörben, melyik kevesebb, melyek egyenlők? Egy vagy két dobókockával játsszuk a játékot. Annyi tökmagot lehet kivenni a kosárból, amennyit a dobókockán/dobókockákon látható. Egy kör végén összehasonlítjuk a játékosok előtt lévő, rendezett tökmag sorokat.

Szükséges eszközök: kosárka, tökmagok, dobókockák

Fejlesztési területek: figyelem, megfigyelés, analízis, szintézis, összehasonlítás, gondolkodás, számlálás, szám- és mennyiségfogalom, finommotorika, szem-kéz koordináció, szabálytudat, türelem, társas kapcsolatok

5-6-7 évesek játécai

- Alkotások tökmaggal_(síkbeli alkotások szabadon, tökmagokból)

Mindenki kap a tálkájába tetszőleges mennyiségű tökmagot. A tökmagok felhasználásával szabadon kirakhatnak a gyerekek különböző formákat, ábrákat. Esetleg közösen is tevékenykedhetnek, így több tökmagok tudnak felhasználni az alkotáshoz.

Szükséges eszközök: kis tálkák, tökmag

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, vizuális érzékelés, kreativitás, finommotorika, szem-kéz koordináció, együttműködés, szervezőkészség, társas kapcsolatok

- Sokféle-tökfélé (szétválogatások (osztályozások) meghatározott tulajdonság szerint)

Díztökök osztályozása jellemzők szerint (pl. szín, minta, forma). A gyerekek alkossanak halmazokat, részhalmazokat. Tapasztalják meg, hogy a szempont – felosztási alap – szerint változik minden részhalmaz eleme. Elrontott válogatások – ítéletalkotások gyakorlása.

Szükséges eszközök: díztökök

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, összehasonlítás, absztrahálás, általánosítás, finommotorika, szem-kéz koordináció

3.10 Dió

3-4 évesek játéka

- Keresd a diót!
- Egy vászonzsákba teszünk néhány diót, gesztenyét, esetleg más csonthéjas termést, stb. A gyermek feladata, hogy tapintás útján válassza ki a diókat a zsákból. Amikor mindet sikerült kivenni, megszámloljuk őket.

Szükséges eszközök: vászonzsák, dió, különböző termékek

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, emlékezet, taktilis értékelés, finommotorika

4-5 évesek játéka

- Mókus Marci és Mókus Misi éléskamrája

Egy kosárba diót és gesztenyét vegyítünk össze, majd a játéktér közepére helyezzük. A gyerekek két csapatot alkotnak, mindkettőnek lesz egy karikája, ez lesz a mókusház, ahová gyűjtögetni kell. A két csapatot a játéktér két végében helyezzük el. Az egyik csapat a diót, a másik a gesztenyét fogja begyűjteni. A gyerekek egyszerre csak egy termést vihetnek a karikába. Jelre befejezik a gyűjtést. Megnézzük ki gyűjtött több termést, sikerült-e, hogy csak egyforma termések kerüljenek egy karikába.

Szükséges eszközök: kosár, dió, gesztenye, két karika

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, emlékezet, taktilis érzékelés, finommotorika, szem-kéz koordináció, gyorsaság

- Diógyűjtés az udvaron

Az udvaron lehullott diót gyűjtsék össze kis kosarakba. A kosarak lehetnek különböző méretűek. Megbeszéljük, hogy melyik kosárba fér több, melyikbe kevesebb. Megvizsgálhatjuk azt is, melyik kosár nehezebb. Ezt becsléssel, emelgetéssel hasonlíthatjuk össze.

Szükséges eszközök: kiskosarak a gyermekek számától függően (egy kosárba 4-5 gyermek gyűjtsön)

Fejlesztési területek: figyelem, megfigyelés, analízis, szintézis, összehasonlítás, gondolkodás, finommotorika, szem-kéz koordináció

5-6-7 évesek játéka

- Tükörkép

A két tojástartó tálca egymás mellé helyezzük. Az egyikbe néhány mélyedésbe diót teszünk. A gyermekek feladata, hogy tükrözve próbálják a diót beletenni a másik tojástartóba.

Szükséges eszközök: 2 db 30-as tojástartó tálca, kosár, dió

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, emlékezet, vizuális érzékelés, finommotorika, szem-kéz koordináció

- Diógyűjtés – társasjáték

A játéktábla közepén 4 diófa áll, lombjukkal a kör közepe felé. A lombozatra tesszük a dióval teli kosarat. A tábla szélére szegélyként kis téglalapokat ragasztunk. A négy fatörzs alá négy különböző színű nagyobb téglalap kerül, erre helyezik el a gyerekek a mezővel megegyező színű bábujukat. A játék során annyit lépnek, amennyit a dobókockával dobnak, majd annyi diót el is vesznek a tányérjukra. Az a győztes, aki a legtöbb diót gyűjti össze, míg visszaér a kiinduló helyére.

Szükséges eszközök: játéktábla, kosár, dió, 1 pöttyös dobókocka, 4 db kistányér

Fejlesztési területek: figyelem, gondolkodás, számlálás, finommotorika, szem-kéz koordináció, türelem

